

Παναγιώτης Παναγόπουλος¹
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Τμήμα Φιλολογίας
Γιώργος Μικρός²
Πανεπιστήμιο Hamad Bin Khalifa (HBKU)
Τμήμα Μεσοανατολικών Σπουδών
Μαρία Ανδριά³
Πανεπιστήμιο Βαρκελώνης
Παιδαγωγικό Τμήμα
Σπυριδούλα Βαρλοκώστα⁴
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Τμήμα Φιλολογίας

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΠΟΛΥΠΛΟΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΓΡΑΠΤΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ⁵

Η παρούσα μελέτη εξετάζει τον ρόλο του επιπέδου γλωσσομάθειας στη συντακτική πολυπλοκότητα της γραπτής παραγωγής της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας (Γ2). Στην έρευνα συμμετείχαν 55 μαθητές που διδάσκονταν την Ελληνική ως Γ2 σε ένα εντατικό θερινό πρόγραμμα στην Ελλάδα. Οι συμμετέχοντες είχαν διαφορετικά επίπεδα γλωσσομάθειας, από το Α2 έως το Γ2 επίπεδο. Για τη μέτρηση της συντακτικής πολυπλοκότητας χρησιμοποιήθηκαν διαφορετικοί δείκτες, οι οποίοι βασίστηκαν στον αριθμό των περιόδων, των προτάσεων και των ελάχιστων δυνατών μονάδων (T-unit). Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, το επίπεδο γλωσσομάθειας επιδρά μόνο στους δείκτες της υπόταξης. Οι εν λόγω δείκτες διαφοροποίησαν το αρχάριο από το προχωρημένο επίπεδο και το μεσαίο από το

¹ p.panagopoulos@phil.uoa.gr

² gmikros@hbku.edu.qa

³ maria.andria@ub.edu

⁴ svarlokosta@phil.uoa.gr

⁵ Η παρούσα έρευνα χρηματοδοτήθηκε από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ) και το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛΙΔΕΚ) (1η Προκήρυξη Έργων για την Ενίσχυση Μεταδιδακτόρων Ερευνητών/Ερευνητριών, Κωδικός Έρευνας: 1656) στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος LETEGR2. Ευχαριστούμε θερμά το Διδασκαλείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας του ΕΚΠΑ για την πολύτιμη συνεργασία του.

προχωρημένο. Το μέσο μήκος, η παράταξη και η πολυπλοκότητα της περιόδου δεν διέκριναν τα επίπεδα γλωσσομάθειας. Με βάση τα συγκεκριμένα αποτελέσματα, ο βαθμός χρήσης της υποτακτικής σύνδεσης θεωρείται αξιόπιστος ενδείκτης του επιπέδου γλωσσομάθειας.

Λέξεις-κλειδιά: Συντακτική πολυπλοκότητα, Επίπεδο γλωσσομάθειας, Γραπτή παραγωγή, Σύνδεση προτάσεων, Μέσο μήκος προτασιακής δομής.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η γραπτή παραγωγή αποτελεί μία από τις βασικές δεξιότητες κατά την εκμάθηση μιας δεύτερης/ξένης γλώσσας (στο εξής: Γ2). Μαζί με την προφορική παραγωγή θεωρούνται το βασικό εξαγόμενο στη Γ2 (output) από το οποίο μπορούμε να αντλήσουμε πληροφορίες για τη διαγλώσσα (interlanguage) του μαθητή, το ενδιαμέσο εκείνο στοιχείο επεξεργασίας και ανάλυσης της Γ2 (Selinker 1972). Έρευνες έχουν υποστηρίξει ότι η γραπτή παραγωγή αποτελεί μία πολύπλοκη γνωστική διεργασία η οποία σχετίζεται άμεσα με τη γλωσσική ανάπτυξη και εκμάθηση της Γ2 (Manchón & Cerezo 2018). Υπό αυτούς τους όρους, η έρευνα για την κατάκτηση της δεύτερης γλώσσας (στο εξής: ΚΓ2) εστιάζει στον τρόπο μέτρησης και ανάλυσης της γραπτής παραγωγής στο πλαίσιο των μεταβλητών της Πολυπλοκότητας (συντακτική και λεξική), της Ακρίβειας (αριθμός λαθών) και της Ευχέρειας (έκταση κειμένου) (στο εξής: ΠΑΕ). Το τρίπτυχο αυτό της ΠΑΕ μπορεί να λειτουργήσει όχι μόνο ως εργαλείο μέτρησης της γραπτής παραγωγής αλλά και ως ενδείκτης του γλωσσικού επιπέδου (Bulté & Housen 2012).

Η συντακτική πολυπλοκότητα αποτυπώνει κυρίως τον βαθμό πολυπλοκότητας των συντακτικών δομών ενός κειμένου. Μία σειρά από δείκτες που βασίζονται στον αριθμό, στο είδος και στον τρόπο σύνδεσης των προτάσεων (παρατακτική, υποτακτική σύνδεση) προτείνονται για τη μέτρησή της και εξετάζονται σε συνάρτηση με το γλωσσικό επίπεδο (Wolfe-Quintero, Inagaki & Kim 1998· Norris & Ortega 2009). Η παρούσα έρευνα, η οποία αποτελεί μέρος του ευρύτερου ερευνητικού έργου LETEGR2 (*LEarning, TEaching and Learning to Teach in GReek as a Second/Foreign Language: Evidence from different learning contexts*), έρχεται να μελετήσει τη συντακτική πολυπλοκότητα στη γραπτή παραγωγή της Ελληνικής ως Γ2 και την πορεία ανάπτυξής της ανά επίπεδο γλωσσομάθειας. Προτείνονται και αξιοποιούνται μια σειρά δεικτών που εφαρμόζονται στο σύνολό τους για πρώτη φορά στην Ελληνική ως Γ2, στοιχείο που αποτελεί μία βασική καινοτομία της παρούσας έρευνας. Επίσης, συμπεριλαμβάνονται δεδομένα από όλα τα επίπεδα γλωσσομάθειας (αρχάριο, μεσαίο, προχωρημένο), σύμφωνα με το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις γλώσσες (ΚΕΠΑ) (Council of Europe 2001). Αντίθετα, οι περισσότερες

προηγούμενες έρευνες επικεντρώνονται στο αρχάριο και το μεσαίο επίπεδο (βλ. ενδεικτικά: Barrot & Agdeppa 2021· Lu 2011· Martínez 2018). Το στοιχείο αυτό θεωρείται άλλη μία καινοτομία της παρούσας έρευνας.

Στις επόμενες ενότητες παρουσιάζεται το θεωρητικό πλαίσιο της έρευνας (παρουσίαση των δεικτών της συντακτικής πολυπλοκότητας και ανασκόπηση προηγούμενων ερευνών), η μεθοδολογία (συμμετέχοντες, εργαλεία, διαδικασία συλλογής, κωδικοποίηση), τα αποτελέσματα και η σχετική συζήτηση καθώς και κάποια γενικά συμπεράσματα που περιλαμβάνουν τους περιορισμούς της έρευνας, μελλοντικές ερευνητικές προεκτάσεις και παιδαγωγικές εφαρμογές.

2. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ

2.1. Η συντακτική πολυπλοκότητα στη γραπτή παραγωγή της Γ2

Προηγούμενες έρευνες εστιάζουν το ενδιαφέρον τους στον τρόπο μέτρησης της συντακτικής πολυπλοκότητας και προτείνουν ορισμένους δείκτες (Ortega 2003· Wolfe-Quintero et al. 1998). Οι συγκεκριμένοι δείκτες έχουν ως βάση ανάλυσης την περίοδο, την πρόταση και την Ελάχιστη Δυνατή Ενότητα⁶ (στο εξής: ΕΔΕ). Ως περίοδος ορίζεται οποιαδήποτε προτασιακή δομή ξεκινάει με κεφαλαίο γράμμα και καταλήγει σε τελεία και περιέχει είτε μία κύρια είτε μία ή περισσότερες δευτερεύουσες προτάσεις (Maloney & Hopkins 1973). Η πρόταση περιέχει ένα υποκείμενο και μία ρηματική φράση. Το υποκείμενό της συχνά μπορεί να μην υπάρχει αλλά να εννοείται. Οι προτάσεις διακρίνονται σε ανεξάρτητες (κύριες) και εξαρτημένες (δευτερεύουσες) (Holton & Mackridge & Φιλίππακη-Warburton 1999). Ως ΕΔΕ ορίζεται μια κύρια πρόταση στην οποία προσαρτάται οποιαδήποτε δευτερεύουσα ή οποιαδήποτε μη προτασιακή δομή (φράση) (Hunt 1965).

Ένα αρχικό θεωρητικό ζήτημα που προκύπτει είναι ότι ορισμένοι δείκτες μπορεί να επικαλύπτονται και να οδηγούν σε παρόμοιες μετρήσεις (Norris & Ortega 2009). Η σχετική έρευνα εξέτασε το ενδεχόμενο αυτό και πρότεινε ορισμένους δείκτες που αποτυπώνουν τη συντακτική πολυπλοκότητα ενός γραπτού κειμένου. Αυτοί οι δείκτες μετρούν: α) το μέσο μήκος της εκάστοτε μονάδας ανάλυσης (περίοδος, πρόταση, ΕΔΕ), β) την πολυπλοκότητα σε επίπεδο περιόδου, γ) τον τρόπο σύνδεσης των προτάσεων (παρατακτική και υποτακτική) και δ) την πολυπλοκότητα σε επίπεδο ονοματικής και ρηματικής φράσης (Lu 2011· Norris & Ortega 2009· Wolfe-Quintero et al. 1998).

⁶ Από τον αγγλικό όρο T-Unit: minimum terminable unit (Hunt 1965).

2.2. Η συντακτική πολυπλοκότητα και ο ρόλος του επιπέδου γλωσσομάθειας

Η συντακτική πολυπλοκότητα θεωρείται ότι συνδέεται άμεσα με το γλωσσικό επίπεδο των μαθητών. Μια βελτίωση σε ορισμένους δείκτες της μπορεί να θεωρηθεί ως μια ένδειξη ότι ο μαθητής της Γ2 βελτιώνει τη γλωσσική του επίδοση. Στο πλαίσιο αυτής της λογικής, προηγούμενες έρευνες υποστηρίζουν ότι ορισμένοι δείκτες χαρακτηρίζουν και διαφοροποιούν καλύτερα ένα γλωσσικό επίπεδο συγκριτικά με κάποιο άλλο.

Πιο συγκεκριμένα, υποστηρίζεται ότι οι μαθητές αρχάριου επιπέδου τείνουν να χρησιμοποιούν σε μεγαλύτερο βαθμό την παρατακτική σύνδεση στον γραπτό τους λόγο, ο οποίος διακατέχεται από απλές κύριες προτάσεις (Bardovi-Harling 1992). Οι μαθητές, μάλιστα, χρησιμοποιούν την παράταξη των προτάσεων κυρίως στα επίπεδα A1-A2 και B1 (Bardovi-Harling 1992· Vyatkina 2012) και βελτιώνουν τον βαθμό χρήσης της από το A2 στο B1 επίπεδο (Martínez 2018· Kuiken & Vedder 2019). Από την άλλη, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι σε έναν σημαντικό αριθμό ερευνών δεν εντοπίζεται καμία συσχέτιση του γλωσσικού επιπέδου και της παρατακτικής σύνδεσης (Barrot & Agdepa 2021· Lu 2011).

Σχετικά με το μεσαίο επίπεδο, οι μαθητές φαίνεται να χρησιμοποιούν τις δευτερεύουσες προτάσεις και την υποτακτική σύνδεση. Τα ευρήματα των προηγούμενων ερευνών συμφωνούν στο ότι ο δείκτης της υπόταξης διαφοροποιεί το αρχάριο επίπεδο A2 από χαμηλό-μεσαίο επίπεδο B1. Ως εκ τούτου, υποστηρίζεται ότι η υπόταξη τείνει να χαρακτηρίζει το μεσαίο επίπεδο (Alexoroulou et al. 2017· Barrot & Agdepa 2021· Lu 2011).

Σχετικά με το εάν η παράταξη ή η υπόταξη είναι καταλληλότερος δείκτης του γλωσσικού επιπέδου, φαίνεται να υπάρχει μία κοινή αποδοχή μεταξύ των ερευνητών, σύμφωνα με την οποία, ο δείκτης της παράταξης δεν επαρκεί για να χαρακτηρίσει και να διακρίνει όλα τα επίπεδα. Αντίθετα, υποστηρίζεται ότι οι δείκτες της υπόταξης θεωρούνται πιο έγκυροι για την ένδειξη του γλωσσικού επιπέδου και ειδικά του μεσαίου (Wolfe-Quintero et al. 1998). Επίσης, θεωρείται ότι η πολυπλοκότητα της περιόδου δεν διακρίνει κανένα από τα επίπεδα και, ως εκ τούτου, δεν κρίνεται κατάλληλος δείκτης διαφοροποίησης (Lu 2011).

Στο προχωρημένο επίπεδο παρατηρείται ότι το μέσο μήκος της πρότασης μπορεί να μην είναι τόσο υψηλό σε σχέση με το μεσαίο. Αυτό συμβαίνει διότι οι μαθητές τείνουν να χρησιμοποιούν πιο πολύπλοκες φράσεις (υψηλός βαθμός φραστικής πολυπλοκότητας). Η συγκεκριμένη επιλογή ενδεχομένως να παρέχει οικονομία σε επίπεδο έκτασης με αποτέλεσμα το μήκος της πρότασης να μην αυξάνεται πάντα σημαντικά (πρβλ. χρήση μετοχών αντί ολόκληρης πρότασης). Γι' αυτόν τον λόγο, για τα προχωρημένα επίπεδα προτείνεται να λαμβάνεται υπόψη κυρίως ο βαθμός φραστικής πολυπλοκότητας σε συνάρτηση με το μέσο μήκος της προτασιακής δομής και τη χρήση της υποτακτικής σύνδεσης (Norris & Ortega 2009).

Τέλος, από τη σχετική βιβλιογραφία προτείνεται, επίσης, ως γενικός δείκτης συντακτικής πολυπλοκότητας το μέσο μήκος προτασιακής δομής. Ο εν λόγω δείκτης σημειώνει βελτίωση ανά επίπεδο και γι' αυτό θεωρείται κατάλληλος να διακρίνει τα επίπεδα (Alexoroulou et al. 2017· Barrot & Agdeppa 2021· Lu 2011· Martínez 2018). Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι σε πολλές έρευνες οι δείκτες συντακτικής πολυπλοκότητας εξετάζονται μέχρι και τα μεσαία επίπεδα γλωσσομάθειας. Το στοιχείο αυτό αποτελεί ένα είδος περιορισμού για τη μελέτη της ανάπτυξης της συντακτικής πολυπλοκότητας, ειδικά για τα πιο προχωρημένα επίπεδα, και γι' αυτό κρίνεται απαραίτητη περαιτέρω έρευνα.

3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η συγκεκριμένη έρευνα αποτελεί μέρος του ευρύτερου ερευνητικού έργου LETEGR2 (*LEarning, TEaching and Learning to Teach in GReek as a Second/ Foreign Language: Evidence from different learning contexts*), το οποίο μελετά την Ελληνική ως Γ2 σε διαφορετικά περιβάλλοντα εκμάθησης και εξετάζει πιθανά γλωσσικά οφέλη (linguistic gains) (βλ. Panagopoulos, Andria, Mikros & Varlokosta 2024). Στην παρούσα έρευνα συμμετείχαν συνολικά 55 μαθητές (10 άνδρες, 45 γυναίκες), από το αρχάριο (A2) μέχρι και το προχωρημένο επίπεδο γλωσσομάθειας (Γ2) (Πίνακας 1). Ο μέσος όρος ηλικίας τους ήταν τα 26 έτη (ΤΑ: 11,75, Ελάχιστη: 17, Μέγιστη: 74). Οι συμμετέχοντες, οι οποίοι είχαν διαφορετικές μητρικές γλώσσες, διδάσκονταν την Ελληνική ως Γ2 στο πλαίσιο ενός εντατικού θερινού προγράμματος έξι εβδομάδων που διοργανώθηκε από ένα πανεπιστημιακό φορέα στην Ελλάδα. Οι βασικές πληροφορίες για την ηλικία, το φύλο, την επαγγελματική ιδιότητα και τη γλωσσομάθεια αντλήθηκαν έπειτα από τη συμπλήρωση σχετικού ερωτηματολογίου⁷.

Επίπεδο	A2	B1	B2	Γ1	Γ2	Σύνολο
Συμμετέχοντες (N)	10	18	10	9	8	55

Πίνακας 1: Αριθμός συμμετεχόντων ανά επίπεδο γλωσσομάθειας

Στη συνέχεια, οι μαθητές και οι μαθήτριες κλήθηκαν να συμμετέχουν σε δραστηριότητα ελεύθερης παραγωγής γραπτού λόγου, στην οποία θα έπρεπε να εκφράσουν γραπτά την προσωπική τους γνώμη σχετικά με τα μαθήματα ελληνικών στη χώρα τους και τα μαθήματα ελληνικών στην Ελλάδα, μέσα σε ένα διάστημα 30 λεπτών. Η επιλογή του συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος έγινε στα πρότυπα προηγούμενων ερευνών (Barrot & Gabinete 2019). Η συγκεκριμένη

⁷ Το συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο αποτελεί μέρος ενός ευρύτερου, το οποίο σχεδιάστηκε και χρησιμοποιήθηκε στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος LETEGR2.

δραστηριότητα έκφρασης προσωπικής γνώμης επιλέχθηκε επειδή είναι μία ελεύθερη, μη ελεγχόμενη παραγωγή κατά την οποία οι μαθητές μπορούν να εκφράσουν μια βιωματική τους εμπειρία για τη γλωσσομάθεια και ταυτόχρονα να χρησιμοποιήσουν ένα μεγαλύτερο εύρος λεξιλογίου. Με αυτόν τον τρόπο, μέσω της συγκεκριμένης γραπτής δραστηριότητας αντλούνται ταυτόχρονα γλωσσικά και κοινωνικοπολιτισμικά στοιχεία. Στην παρούσα έρευνα παρουσιάστηκαν μόνο τα γλωσσικά στοιχεία που αφορούν τη συντακτική πολυπλοκότητα⁸.

Έπειτα από τη συλλογή των γραπτών παραγωγών ακολούθησε η ψηφιοποίηση τους σε ηλεκτρονικό αρχείο επεξεργασίας. Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε η διαδικασία της επισημείωσης με τη χρήση του εργαλείου UAM CorpusTool, version 3.3 (Ο' Donnell 2008). Για τη μέτρηση της συντακτικής πολυπλοκότητας επισημείωθηκαν οι περίοδοι, οι προτάσεις (κύριες και δευτερεύουσες) και οι ΕΔΕ. Μετά την επισημείωση, ακολούθησε η διαδικασία της κωδικοποίησης των δεδομένων βάσει συγκεκριμένων δεικτών (Πίνακας 2).

Η επιλογή δεικτών έγινε στα πρότυπα προηγούμενων ερευνών (Barrot & Agdeppa 2021· Lu 2011). Η γενική συντακτική πολυπλοκότητα μετρήθηκε από το μέσο μήκος περιόδου, προτάσεων και ΕΔΕ (συνολικός αριθμός λέξεων ανά περίοδο, πρόταση και ΕΔΕ). Η πολυπλοκότητα της περιόδου μετρήθηκε μέσα από την αναλογία του συνολικού αριθμού προτάσεων προς τον συνολικό αριθμό των περιόδων ενός κειμένου. Για τη μέτρηση της υποτακτικής σύνδεσης χρησιμοποιήθηκαν τρεις δείκτες που βασίστηκαν στον συνολικό αριθμό των προτάσεων και στον αριθμό των δευτερευουσών προτάσεων (δευτερεύουσες ανά ΕΔΕ, δευτερεύουσες ανά πρόταση, προτάσεις ανά ΕΔΕ). Τέλος, ο βαθμός παρατακτικής σύνδεσης μετρήθηκε από την αναλογία του αριθμού των ΕΔΕ προς τον αριθμό των περιόδων.

Μεταβλητή	Δείκτης	Υπολογισμός
Γενική συντακτική πολυπλοκότητα	Μέσο Μήκος Περιόδου (MM_ΠΕΡ)	Αριθμός Περιόδων προς σύνολο λέξεων.
	Μέσο Μήκος ΕΔΕ (MM_ΕΔΕ)	Αριθμός ΕΔΕ προς σύνολο λέξεων.
	Μέσο Μήκος Πρότασης (MM_ΠΡ)	Αριθμός Προτάσεων προς σύνολο λέξεων.
Πολυπλοκότητα περιόδου	Προτάσεις/Περίοδος (ΠΡ/ΠΕΡ)	Αριθμός Προτάσεων προς σύνολο Περιόδων.
Υπόταξη	Δευτερεύουσες/ΕΔΕ (ΔΠ/ΕΔΕ)	Αριθμός Δευτερευουσών προς σύνολο ΕΔΕ.
	Δευτερεύουσες/Προτάσεις (ΔΠ/Π)	Αριθμός Δευτερευουσών προς σύνολο Προτάσεων.

⁸ Για την διερεύνηση των κοινωνικοπολιτισμικών στοιχείων, βλ. συγγραφείς, υπό έκδοση.

	Προτάσεις/ΕΔΕ	Αριθμός Προτάσεων προς σύνολο ΕΔΕ.
Παράταξη	ΕΔΕ/Περίοδο (ΕΔΕ/ΠΕΡ)	Αριθμός ΕΔΕ προς σύνολο Περιόδων.

Πίνακας 2: Δείκτες συντακτικής πολυπλοκότητας

Υπό αυτό το μεθοδολογικό πλαίσιο, η παρούσα μελέτη έχει ως στόχο να διερευνήσει τα εξής ερευνητικά ερωτήματα:

- Α) Επιδρά το επίπεδο γλωσσομάθειας στη συντακτική πολυπλοκότητα του γραπτού λόγου της Γ2;
- Β) Πώς αναπτύσσονται οι δείκτες συντακτικής πολυπλοκότητας ανά επίπεδο γλωσσομάθειας; Αποτελούν δείκτες διαφοροποίησης των γλωσσικών επιπέδων;

4. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

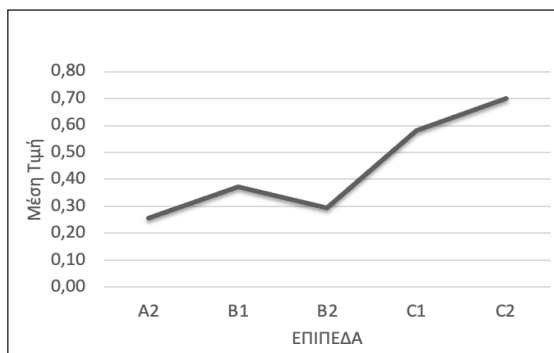
Για την εξέταση της επίδρασης του επιπέδου στη συντακτική πολυπλοκότητα, καθώς και για την πορεία ανάπτυξης της ανά επίπεδο χρησιμοποιήθηκε Μονοπαραγοντική Ανάλυση Διακύμανσης (one way ANOVA) των αποτελεσμάτων. Όλα τα αποτελέσματα με $p < 0,05$ θεωρούνται στατιστικά σημαντικά. Όπως φαίνεται στον Πίνακα 3, το γλωσσικό επίπεδο φαίνεται να επιδρά σημαντικά στους τρεις δείκτες της υπόταξης: στην αναλογία δευτερεύουσες ανά ΕΔΕ [$F(4, 55)=4,938, p=0,002$], στην αναλογία δευτερεύουσες ανά πρόταση [$F(4, 55)=5,083, p=0,002$] και στην αναλογία προτάσεις ανά ΕΔΕ [$F(4, 55)=4,076, p=0,006$]. Για τους υπόλοιπους δείκτες συντακτικής πολυπλοκότητας (μέσο μήκος, παράταξη, πολυπλοκότητα περιόδου) δεν εντοπίζεται κάποια στατιστικά σημαντική επίδραση (Πίνακας 3).

Μεταβλητές	Δείκτες	df	F	p-value
Γενική συντακτική πολυπλοκότητα	ΜΜ Περιόδου	4	0,638	0,638
	ΜΜ ΕΔΕ	4	2,389	0,063
	ΜΜ Πρότασης	4	0,602	0,663
Πολυπλοκότητα περιόδου	Προτάσεις/Περίοδο		0,828	0,513
Υπόταξη	Δευτερεύουσες/ΕΔΕ	4	4,938	0,002
	Δευτερεύουσες/Πρόταση	4	5,083	0,002
	Προτάσεις/ΕΔΕ	4	4,076	0,006
Παράταξη	ΕΔΕ/Περίοδο	4	0,518	0,723

*Με έντονη γραφή στατιστικά σημαντική επίδραση: $p < 0,05$

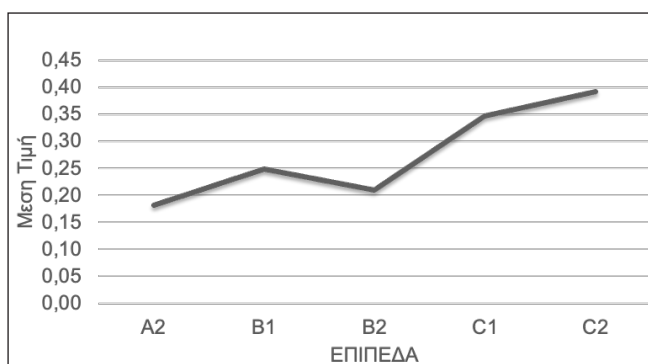
Πίνακας 3: Επίδραση του γλωσσικού επιπέδου στις μεταβλητές της ΠΑΕ

Αναφορικά με την πορεία ανάπτυξης της υποτακτικής σύνδεσης ανά επίπεδο γλωσσομάθειας, οι τρεις δείκτες παρουσίασαν μια μη γραμμική πορεία ανάπτυξης, που χαρακτηρίζεται από σημεία υποχώρησης και βελτίωσης (Πίνακας 4).

Διάγραμμα 1: Πορεία ανάπτυξης ανά επίπεδο: Δευτερεύουσες/ΕΔΕ

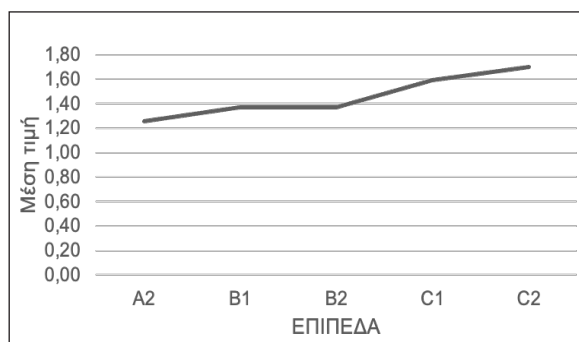
Όπως φαίνεται στο Διάγραμμα 1, ο δείκτης δευτερεύουσες ανά ΕΔΕ (Δευτ./ΕΔΕ) παρουσίασε τη χαμηλότερη τιμή στο Α2 επίπεδο (ΜΤ=0,26 ΤΑ=0,24) και τη μέγιστη στο Γ2 επίπεδο (ΜΤ=0,70 ΤΑ=0,34) (Πίνακας 4). Η διαφορά αυτή κρίθηκε στατιστικά σημαντική ($p=0,006$). Σημαντική βελτίωση σημειώθηκε, επίσης, από το Β1 στο Γ2 ($p=0,34$) και από το Β2 στο Γ2 ($p=0,015$). Δεν σημειώθηκαν σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των γειτονικών επιπέδων Α2-Β1, Β1-Β2, Β2-Γ1, Γ1-Γ2 (βλ. Πίνακα 5).

Διάγραμμα 2: Πορεία ανάπτυξης ανά επίπεδο: Δευτερεύουσες ανά πρόταση

Ο δείκτης δευτερεύουσες ανά πρόταση (Δευτ./ΠΡ), όπως παρουσιάζεται και στο Διάγραμμα 2, παρουσίασε αντίστοιχα τη χαμηλότερη τιμή στο Α2 (ΜΤ=0,18 ΤΑ=0,13) και τη μέγιστη στο Γ2 επίπεδο (ΜΤ=0,39 ΤΑ=0,13) (Πίνακας 4), με τη διαφορά να κρίνεται στατιστικά σημαντική ($p=0,005$). Το Α2 διαφοροποιήθηκε

σημαντικά από το Γ1 ($p=0,034$) και το Β2 από το Γ2 ($p=0,019$). Δεν σημειώθηκε σημαντική διαφοροποίηση μεταξύ κάποιου γειτονικού επιπέδου (Πίνακας 5).

Διάγραμμα 3: Πορεία ανάπτυξης ανά επίπεδο: Προτάσεις ανά ΕΔΕ

Ο δείκτης προτάσεις ανά ΕΔΕ (ΠΡ/ΕΔΕ), όπως φαίνεται και στο Διάγραμμα 3, σημείωσε τη μικρότερη τιμή στο Α2 (ΜΤ=1,26 ΤΑ=0,24) και τη μέγιστη τιμή στο Γ2 (ΜΤ=1,70 ΤΑ=0,34) (Πίνακας 4). Η διαφορά αυτή κρίθηκε στατιστικά σημαντική ($p=0,010$). Σημαντική βελτίωση παρατηρήθηκε επίσης από το Β1 στο Γ2 επίπεδο ($p=0,050$). Οι διαφορές μεταξύ των υπόλοιπων επιπέδων δεν κρίθηκαν στατιστικά σημαντικές (Πίνακας 5).

Μεταβλητές	Δείκτες		Α2	Β1	Β2	Γ1	Γ2
Γενική συντακτική πολυπλοκότητα	ΜΜ Περιόδου	ΜΤ	15,47	11,84	12,64	16,66	18,42
		ΤΑ	21,58	3,50	2,82	7,87	15,18
	ΜΜ ΕΔΕ	ΜΤ	5,91	6,90	7,27	8,09	8,15
		ΤΑ	1,97	1,48	1,41	2,27	2,35
	ΜΜ Πρότασης	ΜΤ	4,67	5,07	5,35	5,15	4,83
		ΤΑ	1,16	0,88	0,84	1,48	1,20
Πολυπλοκότητα Περιόδου	Προτάσεις/ Περίοδο	ΜΤ	3,30	2,37	2,40	3,36	3,92
		ΤΑ	4,51	0,72	0,56	1,62	3,32
Υπόταξη	Δευτερ./ΕΔΕ	ΜΤ	0,26	0,37	0,30	0,58	0,70
		ΤΑ	0,24	0,25	0,19	0,30	0,34
	Δευτερ./ Πρόταση	ΜΤ	0,18	0,25	0,21	0,35	0,39
		ΤΑ	0,13	0,13	0,11	0,12	0,13
	Προτάσεις/ ΕΔΕ	ΜΤ	1,26	1,37	1,37	1,59	1,70
		ΤΑ	0,24	0,25	0,27	0,31	0,34
Παράταξη	ΕΔΕ/Περίοδο	ΜΤ	2,62	1,74	1,74	2,05	2,36
		ΤΑ	3,66	0,47	0,23	0,69	2,09

Πίνακας 4: Περιγραφικά στοιχεία ανά επίπεδο

		ΜΜ Περίοδου	ΜΜ ΕΔΕ	ΜΜ Πρότασης	Πολ. Περίοδου	Υπόταξη Δευτ./ ΕΔΕ.	Υπόταξη Δευτ./ Προτ.	Υπόταξη Προτ./ ΕΔΕ	Παράταξη
Α2	B1	0,93	0,656	0,882	0,928	0,793	0,615	0,822	0,727
	B2	0,98	0,473	0,626	0,981	0,997	0,985	0,876	0,808
	Γ1	1,00	,0092	0,867	0,999	0,063	0,034	0,072	0,956
	Γ2	0,98	0,094	0,998	0,982	0,006	0,005	0,010	0,998
B1	A2	0,928	0,656	0,882	0,928	0,793	0,615	0,822	0,727
	B2	1	0,986	0,964	1,000	0,945	0,918	1,000	1,000
	Γ1	0,84	0,519	1,000	0,840	0,285	0,289	0,290	0,994
	Γ2	0,661	0,509	0,984	0,661	0,034	0,054	0,050	0,927
B2	A2	0,981	0,473	0,626	0,981	0,997	0,985	0,876	0,808
	B1	1	0,986	0,964	1,000	0,945	0,918	1,000	1,000
	Γ1	0,94	0,871	0,994	0,940	0,130	0,111	0,412	0,996
	Γ2	0,825	0,853	0,844	0,825	0,015	0,019	0,100	0,950
Γ1	A2	0,999	0,092	0,867	0,999	0,063	0,034	0,072	0,956
	B1	0,84	0,519	1,000	0,840	0,285	0,289	0,290	0,994
	B2	0,94	0,871	0,994	0,940	0,130	0,111	0,412	0,996
	Γ2	0,998	1,000	0,971	0,998	0,883	0,935	0,926	0,996
Γ2	A2	0,982	0,094	0,998	0,982	0,006	0,005	0,010	0,998
	B1	0,661	0,509	0,984	0,661	0,034	0,054	0,050	0,927
	B2	0,825	0,853	0,844	0,825	0,015	0,019	0,100	0,950
	Γ1	0,998	1,000	0,971	0,998	0,883	0,935	0,926	0,996

*Με έντονη γραφή στατιστικά σημαντικές διαφορές: $p < 0,05$

Πίνακας 5: Διαφορές μεταξύ επιπέδων γλωσσομάθειας (ANOVA, post hoc: Tukey, HSD⁹)

5. ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Στην παρούσα έρευνα εξετάστηκε η ανάπτυξη της συντακτικής πολυπλοκότητας ανά επίπεδο γλωσσομάθειας σε μαθητές της Ελληνικής ως Γ2. Με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας, παρατηρήσαμε ότι το επίπεδο φαίνεται να επιδρά μόνο στους δείκτες που αφορούν την υποτακτική σύνδεση

⁹ Λόγω της στατιστικής σημαντικότητας της Ανάλυσης Διακύμανσης (ANOVA) διεξήχθη *post hoc* τεστ για να ελεγχθούν ποια επιμέρους επίπεδα της ανεξάρτητης μεταβλητής διακρίνονται με στατιστικά σημαντικό τρόπο. Επιλέχθηκε ο έλεγχος *Tukey HSD* λόγω των υψηλών αριθμών συγκρίσεων (Haynes 2013).

των προτάσεων. Βάσει αυτού του συγκεκριμένου ευρήματος υποστηρίζουμε ότι οι τρεις δείκτες της υπόταξης (δευτερεύουσες ανά ΕΔΕ, δευτερεύουσες ανά πρόταση, προτάσεις ανά ΕΔΕ) κρίνονται κατάλληλοι να διακρίνουν και να χαρακτηρίσουν το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών. Συγκεκριμένα, εντοπίσαμε ότι οι δείκτες της υπόταξης διαφοροποιούν τα αρχάρια από τα προχωρημένα και τα μεσαία από τα προχωρημένα επίπεδα. Με άλλα λόγια, παρατηρήσαμε ότι οι μαθητές προχωρημένου επιπέδου (Γ1-Γ2) χρησιμοποίησαν σε μεγαλύτερο βαθμό την υποτακτική σύνδεση σε σχέση με τους μαθητές μεσαίου (Β1-Β2) και αρχάριου επιπέδου (Α2).

Από την άλλη, δεν εντοπίστηκε κάποια διαφοροποίηση μεταξύ του αρχάριου (Α2) και μεσαίου επιπέδου (Β1-Β2), ούτε μεταξύ των δύο μεσαίων επιπέδων (Β1-Β2). Με άλλα λόγια, οι μαθητές του Α2 και των Β1-Β2 επιπέδων σημείωσαν παρόμοιες επιδόσεις ως προς την υποτακτική σύνδεση, χωρίς να σημειώνουν κάποια βελτίωση. Με βάση αυτό το εύρημα φαίνεται ότι η υπόταξη δεν αποτελεί κατεξοχήν χαρακτηριστικό στοιχείο του μεσαίου επιπέδου, όπως υποστήριξαν προηγούμενες έρευνες (Wolfe-Quintero et al. 1998). Επομένως, τείνουμε να υποστηρίζουμε ότι η χρήση δευτερευουσών προτάσεων και η υποτακτική σύνδεση φαίνεται να δυσκολεύει αρκετά τους μαθητές αρχάριου και μεσαίου επιπέδου και να μην αποτελεί παράγοντα που διακρίνει τα συγκεκριμένα επίπεδα. Ταυτόχρονα, θεωρούμε ότι η σχετική έρευνα θα πρέπει να εξετάσει μελλοντικά επιπρόσθετους δείκτες, οι οποίοι ενδέχεται να χαρακτηρίζουν με μεγαλύτερη ακρίβεια τα εν λόγω επίπεδα.

Σχετικά με τη διαφοροποίηση των υπόλοιπων γειτονικών επιπέδων, τα ευρήματα έδειξαν ότι η υπόταξη δεν διαφοροποίησε τα επίπεδα Β2-Γ1 και Γ1-Γ2. Αυτό αποτελεί ένδειξη ότι η υπόταξη δεν χαρακτηρίζει τα πιο προχωρημένα επίπεδα, στοιχείο που έρχεται σε συμφωνία με προηγούμενες έρευνες (Norris & Ortega 2009). Από την άλλη, τείνουμε να θεωρούμε ότι άλλοι δείκτες, όπως αυτός της φραστικής πολυπλοκότητας, χαρακτηρίζουν τα πιο προχωρημένα επίπεδα (Lu 2011). Ωστόσο, ανάλογοι δείκτες δεν εξετάστηκαν στη συγκεκριμένη μελέτη και αποτελούν στοιχείο μελλοντικής έρευνας.

Σχετικά με τους υπόλοιπους δείκτες συντακτικής πολυπλοκότητας, εντοπίσαμε ότι η παράταξη και η πολυπλοκότητα περιόδου δεν επηρεάζονται από το γλωσσικό επίπεδο. Συνεπώς, κρίνουμε ότι οι συγκεκριμένοι δείκτες τείνουν να μην είναι κατάλληλοι ώστε να διαφοροποιήσουν τα γλωσσικά επίπεδα. Τα συγκεκριμένα ευρήματα έρχονται σε αντιστοιχία με προηγούμενες έρευνες που δεν εντοπίζουν κάποια συσχέτιση του γλωσσικού επιπέδου με τους εν λόγω δείκτες (Barrot & Agdeppa 2021· Lu 2011). Σε επίπεδο μέσου μήκους προτασιακής δομής αναμέναμε βελτίωση των δεικτών ανά επίπεδο γλωσσομάθειας στα πρότυπα προηγούμενων ερευνών (Alexoroulou et al. 2017· Barrot & Agdeppa 2021· Lu 2011· Martínez 2018). Τα ευρήματα της παρούσας

έρευνας έδειξαν βελτίωση του μέσου μήκους από το αρχάριο στο προχωρημένο, χωρίς ωστόσο να κρίνεται σημαντική. Ως εκ τούτου, θεωρούμε ότι υπάρχει μια τάση των μαθητών να αυξάνουν το μέσο μήκος κυρίως των ΕΔΕ ανά επίπεδο γλωσσομάθειας. Ωστόσο, αυτή η τάση δεν επαρκεί ώστε να αποτελέσει το μέσο μήκος έναν ασφαλή δείκτη διαφοροποίησης των επιπέδων, συμπέρασμα που χρήζει περαιτέρω διερεύνησης.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην παρούσα έρευνα εξετάστηκε ο βαθμός συντακτικής πολυπλοκότητας της γραπτής παραγωγής μαθητών της Ελληνικής ως Γ2 συγκριτικά με το επίπεδο γλωσσομάθειας. Η συντακτική πολυπλοκότητα μετρήθηκε μέσα από μία ποικιλία δεικτών. Αρχικά, παρατηρήθηκε ότι το γλωσσικό επίπεδο επιδρά μόνο στους τρεις δείκτες που αφορούν την υποτακτική σύνδεση. Συνεπώς, υποστηρίζουμε ότι οι δείκτες της υπόταξης κρίνονται ασφαλείς να διακρίνουν και να χαρακτηρίσουν τα επίπεδα γλωσσομάθειας.

Συγκεκριμένα, εντοπίσαμε ότι η υπόταξη διαφοροποιεί τα αρχάρια από τα προχωρημένα και τα μεσαία από τα προχωρημένα επίπεδα. Από την άλλη, σε αντιστοιχία με προηγούμενες έρευνες, καταλήξαμε ότι ο δείκτης της παράταξης και ο δείκτης της πολυπλοκότητας της περιόδου δεν είναι κατάλληλοι να διακρίνουν τα γλωσσικά επίπεδα. Σχετικά με το μέσο μήκος της προτασιακής δομής, παρατηρήσαμε μια τάση μικρής βελτίωσης από το αρχάριο στο προχωρημένο επίπεδο, στα πρότυπα προηγούμενων ερευνών. Ωστόσο, θεωρούμε ότι το συγκεκριμένο εύρημα χρήζει περαιτέρω έρευνας. Τέλος, υποστηρίζουμε ότι κανένας δείκτης συντακτικής πολυπλοκότητας που εξετάστηκε στην εν λόγω έρευνα δεν κρίνεται κατάλληλος να διαφοροποιήσει τα γειτονικά επίπεδα. Γι' αυτό η μελλοντική έρευνα θα πρέπει να εστιάσει το ενδιαφέρον της σε επιπρόσθετους δείκτες, όπως αυτούς που αφορούν τον βαθμό πολυπλοκότητας της φραστικής δομής (ονοματική και ρηματική φράση).

Η παρούσα έρευνα υπάγεται και σε ορισμένους περιορισμούς. Αρχικά, ο αριθμός των συμμετεχόντων ανά επίπεδο γλωσσομάθειας είναι αρκετά περιορισμένος. Επίσης, δεν χρησιμοποιούνται όλοι οι προτεινόμενοι από τη βιβλιογραφία δείκτες συντακτικής πολυπλοκότητας, όπως, για παράδειγμα, αυτός της φραστικής πολυπλοκότητας.

Τέλος, προτείνονται ορισμένες ερευνητικές προεκτάσεις και κάποιες παιδαγωγικές εφαρμογές. Η μελλοντική έρευνα θα μπορούσε να αναλύσει τη γραπτή παραγωγή της Γ2 αξιοποιώντας το σύνολο των μεταβλητών της ΠΑΕ. Επιπλέον, στην παρούσα έρευνα η πολυπλοκότητα εξετάστηκε μέσω ενός συγκεκριμένου είδους δραστηριότητας. Μελλοντικές έρευνες θα μπορούσαν να συμπεριλάβουν και άλλα είδη δραστηριοτήτων, προκειμένου να διερευνήσουν τον ρόλο του είδους και της πολυπλοκότητας της γραπτής δραστηριότητας (task

effect and task complexity) στην ανάπτυξη της συντακτικής πολυπλοκότητας. Επίσης, μεγαλύτερο δείγμα ανά επίπεδο γλωσσομάθειας κρίνεται απαραίτητο για την ενίσχυση των αποτελεσμάτων. Εκτός από το επίπεδο γλωσσομάθειας, θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη κι άλλοι παράγοντες επίδρασης της γραπτής παραγωγής, όπως το περιβάλλον εκμάθησης, η πρώτη γλώσσα, τα κίνητρα, η μνήμη και η προσοχή του μαθητή.

Σε επίπεδο παιδαγωγικών εφαρμογών, θεωρούμε ότι ο διδάσκων της Ελληνικής ως Γ2 διαθέτει ένα χρήσιμο εργαλείο με το οποίο μπορεί να αξιολογήσει τη γλωσσική επίδοση των μαθητών του συγκριτικά με το επίπεδο γλωσσομάθειας. Επίσης, μέσα από το συγκεκριμένο σώμα κειμένων που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της έρευνας και του ευρύτερου ερευνητικού έργου LETEGR2 (Σώμα Δεδομένων Γραπτού Λόγου Ελληνικής ως Γ2 LETEGR2/ LETEGR2 Corpus of L2 Learner Data¹⁰, μπορούν να αξιοποιηθούν παραδείγματα για διδακτικούς σκοπούς (είδη και τρόποι σύνδεσης προτάσεων), με στόχο τη βελτίωση της γραπτής συντακτικής πολυπλοκότητας των μαθητών της Γ2.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Alexopoulou, Michel, Murakami & Meurers 2017: T. Alexopoulou, M. C. Michel, A. Murakami, W. D. Meurers, Task Effects on Linguistic Complexity and Accuracy: A Large-Scale Learner Corpus Analysis Employing Natural Language Processing Techniques. *Language Learning*, 67, 180–208.
- Bardovi-Harling 1992: K. Bardovi-Harlig, A second look at T-unit analysis: Reconsidering the sentence. *TESOL quarterly*, 26(2), 390–395.
- Barrot & Agdeppa 2021: J. S. Barrot, J. Y. Agdeppa, Complexity, accuracy, and fluency as indices of college-level L2 writers' proficiency. *Assessing Writing*, 47, 100510.
- Barrot & Gabinete 2019: J. Barrot, M. K. Gabinete, Complexity, accuracy, and fluency in the argumentative writing of ESL and EFL learners. *International Review of Applied Linguistics in Language Teaching*, 59(2), 209–232.
- Bulté & Housen 2012: B. Bulté, A. Housen, Defining and operationalizing L2 complexity. In A. Housen, F. Kuiken & I. Vedder (eds.), *Dimensions of L2 performance and proficiency. Complexity, accuracy and fluency in SLA* (pp. 21 – 46). Amsterdam: John Benjamins.
- Council of Europe 2001: Council of Europe, *Common European framework of reference for languages*. Cambridge: Cambridge University Press.

¹⁰ Ο συνολικός αριθμός γραπτών παραγωγών του σώματος κειμένων ανέρχεται στις 1024 και ο συνολικός αριθμός λέξεων στις 76.001.

- Haynes 2013: W. Haynes, Tukey's Test. In W. Dubitzky, O. Wolkenhauer, KH. Cho, H. Yokota (eds.), *Encyclopedia of Systems Biology*. New York: Springer.
- Holton, Mackridge & Φιλιππάκη-Warburton 1999: D. Holton, P. Mackridge, E. Φιλιππάκη-Warburton. *Γραμματική της ελληνικής γλώσσας*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
- Hunt 1965: K. W. Hunt, *Grammatical Structures Written at Three Grade Levels*. Illinois: National Council of English.
- Kuiken & Vedder 2019: F. Kuiken, I. Vedder, Syntactic complexity across proficiency and languages: L2 and L1 writing in Dutch, Italian and Spanish. *International Journal of Applied Linguistics*, 29(2), 192 –210.
- Lu 2011: X. Lu, A corpus-based evaluation of syntactic complexity measures as indices of college-level ESL writers' language development. *TESOL quarterly*, 45(1), 36 – 62.
- Maloney & Hopkins 1973: K. B. Maloney, B. L. Hopkins, The modification of sentence structure and its relationship to subjective judgements of creativity in writing. *Journal of applied behavior analysis*, 6(3), 425 – 433.
- Manchón & Cerezo 2018: R. Manchón, L. Cerezo, Writing as Language Learning. In J. I. Lontas (ed.), *The TESOL Encyclopedia of English Language Teaching* (pp. 1–6). Hoboken, New Jersey: John Wiley.
- Martínez 2018: A. C. L. Martínez, Analysis of syntactic complexity in secondary education EFL writers at different proficiency levels. *Assessing Writing*, 35, 1–11.
- Norris & Ortega 2009: J. M. Norris, L. Ortega, Towards an organic approach to investigating CAF in instructed SLA: The case of complexity. *Applied linguistics* 30(4), 555–578.
- O' Donnell, 2008: M. O'Donnell, Demonstration of the UAM CorpusTool for text and image annotation. In J. Lin (ed.), *Proceedings of the ACL-08: HLT Demo Session* (pp. 13–16). Columbus, Ohio: Association for Computational Linguistics.
- Ortega 2003: L. Ortega, Syntactic complexity measures and their relationship to L2 proficiency: A research synthesis of college-level L2 writing. *Applied linguistics*, 24(4), 492–518.
- Panagopoulos, Andria, Mikros & Varlokosta 2024: P. Panagopoulos, M. Andria, G. Mikros, S. Varlokosta, Writing in L2 Greek: Exploring the effect of L2 proficiency and learning context on complexity, accuracy and fluency. *Journal of Second Language Writing*, 64, 101111.
- Selinker 1972: L. Selinker "Interlanguage". *Product Information International Review of Applied Linguistics in Language Teaching*, 10, 209–241.
- Vyatkina 2012: N. Vyatkina, The development of second language writing complexity in groups and individuals: A longitudinal learner corpus study. *The Modern Language Journal*, 96(4), 576 – 598.

Wolfe-Quintero, Inagaki & Kim 1998: K. Wolf-Quintero, S. Inagaki, H. Y. Kim, *Second Language Development in Writing: Measures of Fluency, Accuracy, and Complexity*. Honolulu: University of Hawai'i, Second Language Teaching & Curriculum Center.

Panagiotis Panagopoulos
National and Kapodistrian University of Athens
Department of Philology

George Mikros
Hamad Bin Khalifa University,
Middle Eastern Studies Department

Maria Andria
University of Barcelona,
Department of Education

Spyridoula Varlokosta
National and Kapodistrian University of Athens
Department of Philology

THE SYNTACTIC COMPLEXITY IN THE L2 GREEK WRITTEN PRODUCTION.
THE ROLE LANGUAGE PROFICIENCY LEVEL.

Summary

The present study examines the development of syntactic complexity across different language proficiency levels. The research involved 55 L2 Greek learners who participated in an intensive six-week summer program in Greece. Their proficiency levels ranged from A2 to C2. The participants completed a written task in which they wrote an opinion essay. Various indices based on sentences, clauses, and T-units were used to measure and analyze their written production. According to the results, the L2 proficiency only affected the indices of subordinate complexity. Specifically, indicators related to subordination, such as subordinate clauses per T-unit, subordinate clauses per clause, and clauses per T-unit, were found to be influenced by proficiency level. Advanced-level students (C1-C2) exhibited a higher degree of subordination compared to intermediate-level (B1-B2) and beginner-level (A2) learners. On the other hand, other syntactic complexity indicators, including mean length, coordination, and sentence complexity, were not influenced by language proficiency level. Based on these findings, we argue that the three indicators of subordination are suitable for distinguishing and characterizing the language proficiency levels of learners. However, none of the syntactic complexity indices

examined in this study were found suitable for distinguishing adjacent levels. Therefore, future research should focus on additional indices, such as those related to the complexity of phrasal structure (nominal and verbal phrases). At the pedagogical level, we consider that L2 Greek teachers have a useful tool for assessing the linguistic performance of their students in relation to their language proficiency level. Furthermore, the corpus created within the scope of this research provides examples that can be utilized for instructional purposes, particularly for teaching different types of sentence conjunction, to enhance the written syntactic complexity of L2 Greek learners.

Keywords: Syntactic complexity, Language proficiency, Written production, Sentence conjunction and complexity, Mean length of sentence.